

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Eylem Ertuğ ERTUĞRUL
Zonguldak Milletvekili
İçişleri Komisyonu Üyesi

Zonguldak ve çevre illerde, 09-10 Temmuz 2023, 19 Kasım 2023 tarihlerinde ve son olarak da 23 Aralık 2023 tarihinde etkili olan yoğun sağanak yağışların zaman zaman sel felaketine dönüşmesi sonucunda bölgede uzun süreli enerji kesintileri yaşanmıştır. Bazı bölgelerde 72 saati aşan elektrik kesintileri köylerde uzun süreler devam etmiştir.

Bölgenin elektrik dağıtım hizmetini Enerji-SA Başkent EDAŞ (Başkent Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi) vermektedir. Elektrik kesintilerinin nedeni ise ilgili şirket tarafından olumsuz hava koşulları ve saatte hızı 100 kilometreye kadar ulaşan fırtına nedeniyle il ve ilçe merkezleriyle kırsaldaki birçok noktada çatı uçması, ağaç devrilmesi ve ağaç dalı kırılmalarından enerji nakil hatlarının zarar görmesi şeklinde açıklanmıştır. Hatlarda bu nedenle iletken kopması, direk yıkılması gibi fiziki arızalar meydana gelmiştir.

Zonguldak ve diğer Batı Karadeniz illeri, ortalama yağış miktarı yıllık 1000-1500 mm'dir. Özellikle her yıl kış mevsimlerinde yer yer kar yağışının da görüldüğü bölgeler bulunmaktadır. Dolayısıyla elektrik kesintilerinin tek nedeninin "olumsuz hava koşulları" olmadığı ortadadır. Bölgenin elektrik dağıtım hizmetini veren şirketin gerekli alt yapıya önem vermediği ve alt yapıyı ihmal ettiği her şiddetli hava olayında bir kez daha ortaya çıkmaktadır. 19 Kasım 2023 tarihinde özellikle Kdz. Ereğli ilçesini çok şiddetli biçimde etkileyen sel ve fırtına felaketi yaşanırken Kdz. Ereğli gibi merkeze yakın bir ilçede evler ve ticari işletmeler neredeyse 4 gün elektriksiz kalmıştır. Mevsimsel olarak koşulların giderek zorlaştığı bir dönemde, evlerinde özellikle hastası, yaşlısı, küçük çocuğu olan evlerde elektrik kesintisinden dolayı uzun süreler ısınma problemi yaşanmış ve mağduriyetin boyutu giderek artmıştır.

Bölgede gerçekleşen her fırtına uyarısı öncesi ilgili şirket tarafından vatandaşlara "*Bölgeye takviye gönderileceğini ve olası enerji kesintilerine karşı hazırlıklı olunduğunu*" belirten bilgilendirme mesajları geçilmektedir. Elektrik enerjisi, günlük yaşamın devamı ve yaşamsal ihtiyaçların karşılanması için zorunlu bir kamusal hizmettir. Bu hizmeti vatandaşa ulaştırmak tedarik ve dağıtım şirketlerinin zorunluluğu ve görevidir. Dolayısıyla enerji sorunu yaşanan bölgeye sorun yaşandıktan sonra takviye ekip gönderilmesi değil altyapının bu yönde güçlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Zonguldak'ta en ufak bir hava olayında 72 saati aşan şekilde elektrik kesintilerinin yaşanmasının gerçek nedeni nedir? 2023 yılı içerisinde Zonguldak'ta kaç defa elektrik kesintisi meydana gelmiştir? 2023 yılı içerisinde Zonguldak genelinde meydana gelen elektrik kesintilerinin ilçelere göre dağılımı nedir? Kesintiler ne sıklıkla yapılmaktadır?

- 2) Enerji-SA Başkent EDAŞ'ın özelleştirildiği tarihten bu yana, Zonguldak ve ilçelerine yönelik, elektrik dağıtım şebekesinin güçlendirilmesi için ne kadar altyapı yatırımı yaptığı denetlenmekte midir?
- 3) Zonguldak'ta elektrik dağıtım ve iletim hatlarının yüzde kaçını yer altına alınmıştır?
- 4) Her yıl olumsuz hava koşullarından dolayı ortaya çıkan enerji kesintisiyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi için bölgeye bir altyapı güçlendirme çalışması yapılacak mıdır?
- 5) Elektrik hatlarının genel bakımı ile ilgili bu süreçte bir çalışma planlanmış mıdır?
- 6) Elektrik kesintisi nedeniyle halkın uğradığı zararlar ve mağduriyet nasıl giderilecektir?
- 7) Bölgede sıklıkla meydana gelen elektrik kesintileri nedeniyle ilgili elektrik dağıtım firmasına sorumluluk yüklenecek midir?
- 8) Kamu tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerin kar amacı ile şirketler tarafından sunulması ile beraber yaşanan sorunlar gün geçtikçe daha da kötü örnekleri ile karşımıza çıkmaktadır. Son bir yılda elektriğe %150'nin üzerinde yapılan zamlarla beraber halk artık temel ihtiyaç olan enerjiye ulaşamamaktadır. Bakanlık olarak, enerjide şirketlerin kar etmesi için uygulanan politikalarından vazgeçilmesi için herhangi bir adım atılacak mıdır?